

[Alfred Hansen]

de uddannelsessøgende fik mere rimelige økonomiske vilkår. Der er altså gået næsten et år, hvor undervisningsministeren ikke på dette område har taget et initiativ, der blot ligner et forsøg på at rette op på de skævheder. Da således et forventet initiativ fra regeringen udeblev, udarbejdede retsforbundet et lovforslag om Statens Uddannelsesstøtte, som nu er blevet debatteret, og som blev fremsat før jul. Det er næsten to måneder siden, det blev afleveret her i folketinget, men det er desværre først nu til behandling.

Forslaget går i store træk ud på, at de nuværende statsgaranterede lån til høj rente sammen med stipendierne afskaffes og erstattes af statslån, som er rente- og afdragsfri i uddannelsesperioden, og som efter endt uddannelse forrentes med 1 pct. over diskontoen. Gennem vort forslag har vi ønsket at ligestille de praktiske uddannelser med de boglige, sådan at forstå, at ikke kun unge i gang med en boglig uddannelse kan søge disse lån, men også unge, som er i gang med en praktisk uddannelse. Derfor har vi foreslået, at støtten skal kunne gives til alle uddannelsessøgende over 18 år.

Vi havde sådan set gerne set, at man var gået helt ned til unge over den undervisningspligtige alder og havde sagt, at de skulle kunne låne det beløb, men da man jo først er myndig, når man er 18 år, ville man komme i en juridisk konflikt, idet man jo ikke, når man ikke er myndig, kan binde sig til økonomiske forpligtelser. Derfor har vi, som ordførere har været inde på, skrevet i bemærkningerne, at vi fuldt ud accepterer og foreslår en forhøjelse af ungdomsydelserne.

De uddannelsessøgende skal, hvad enten det drejer sig om en praktisk uddannelse eller en teoretisk uddannelse, årligt kunne låne rentefrit det beløb, som svarer til højeste folkepension for enlige, hvilket i øjeblikket udgør 22.200 kr.

Når retsforbundet foreslår den nuværende stipendieordning afløst af en låneordning, så skyldes det flere forhold, bl. a. at unge over 18 år, som altså er myndige, bør betragtes som selvstændige væsener med eget ansvar og egne rettigheder, hvorfor der ikke ved tildeling af støtte bør tages hensyn til forældrenes indtægtsforhold. Desuden viser det sig ofte, at stipendierne gives til de forkerte. Det er forældrenes skattepligtige indtægt, der danner grundlaget for tildelingen, og vi ved

jo alle, at den skattepligtige indtægt ikke altid er et reelt udtryk for, hvad en familie har at leve af.

Hvis der mod forventning alligevel ikke er flertal, når vi kommer til udvalgsbehandlingen, for forslaget om afvikling af stipendierne sammen med konvertering af statsgaranterede lån til statslån, så må det være et ufravigeligt krav fra retsforbundets side, at vi i hvert fald ved tildeling af stipendier ser på bruttoindtægten og ikke på den skattepligtige indtægt.

Det forslag, der har været til behandling, er selvfølgelig udarbejdet i overensstemmelse med retsforbundets holdning til disse ting, men også ud fra en realpolitisk vurdering.

Der er tre hovedsynspunkter i forslaget: at man ikke skal se på forældrenes indtægtsforhold, at vi bør forhøje de nuværende lånemuligheder, som ligger på maksimalt 18.000 kr., op til ca. 22.000 kr., en forøgelse på 4.000 kr. i disponibelt lån, og at man samtidig konverterer de statsgaranterede lån til statslån. Det er tre grundsynspunkter, som jeg med glæde og tilfredshed har set at ministeren flere gange har givet udtryk for burde være nogle af de ingredienser, som indgår i en langsigtet reform på dette område.

Jeg takker for ministerens meget positive kommentarer til intentionerne i forslaget. Ministeren mente alligevel ikke, at der her var et forslag, som kunne bruges til en langsigtet løsning, og hun mente heller ikke, det kunne bruges som en kortsigtet løsning. Det er ikke udarbejdet som en kortsigtet løsning. Vi mener, at vi kunne have lavet både en kortsigtet og en langsigtet løsning med ikrafttrædelse den 1. august indeværende år. Hvis den fornødne vilje havde været til stede, så havde det været muligt at køre et forslag igennem noget i retning af det, retsforbundet her er kommet med, så man ikke skal operere med to begreber, nemlig en akut løsning af problemet og en mere langsigtet løsning, som efter ministerens tidligere udtalelser her i tinget tidligst kan træde i kraft fra 1. august 1979.

Hr. Nørgaard Sørensen vil jeg gerne takke for visse positive kommentarer. Hr. Nørgaard Sørensen var utilfreds med, at stipendierne totalt skulle afskaffes, og henviste til, at de 16-19-årige jo også vil blive ramt i det øjeblik, man fjerner stipendierne. Det er på ingen måde et krav fra retsforbundet i for-